

Arbetsplan för Daghemmet Solbacken

Läsåret 2019-2020

(godkänns av SKBN i oktober 2019)

Innehåll

1. Inledning
  2. Så här arbetar vi i daghemmet
  3. Så här arbetar vi med ämnesinriktningarna som finns i förundervisningsprogrammet
  4. Allmänpedagogiskt stöd, specialpedagogiskt och mångprofessionellt stöd
  5. Rutiner för skolberedskapsförberedelser
  6. Samarbete med skolan
  7. Praktisk information
- Bilaga 1. Mobbningsplan
- Bilaga 2. ÅHS, Sjuka barn i dagvården
- Bilaga 3. Bedömning av konsekvenser
- Säkerhetsplan (Finns på daghemmet för den som vill läsa den)

1. Inledning

Våra styrdokument

Daghemmet Solbacken arbetar utifrån den Åländska barnomsorgslagen samt "Grunderna för förundervisningen för barnomsorgen i landskapet Åland". "Vårdö kommuns personalpolitiska program", "Personalpolicy för Vårdö kommun" samt "Vårdö kommuns förvaltningsstadga" styr även verksamheten. Styrdokumenten finns tillgängliga på daghemmet samt på kommunens hemsida för den som är intresserad att fördjupa sig i dem. I Vårdö finns barnomsorgen under Skol- och Bildningsnämnden. I år har vi även kontrollerat och lagt till mål från EU:s åtta nyckelkompetenser. Nyckelkompetenserna belyser vad varje medborgare behöver för att klara sig väl i ett kunskapssamhälle,

Tystnadsplikt och hantering av personuppgifter

Personalen på daghemmet Solbacken har tystnadsplikt enligt kommunallagen § 10.

"Den som är anställd hos kommunen, medlem av ett kommunalt organ eller verksam vid ett enskilt daghem får inte informera en utomstående om vad han vid skötseln av uppgifter som rör barnomsorgen har fått veta om personliga eller ekonomiska omständigheter som rör ett barn eller medlemmar av barnets familj utan samtycke av den berörda personen, eller om denna inte själv kan bedöma innebörden av samtycke, hans vårdnadshavare.

Tjänstemän inom kommunens barnomsorg får utan hinder av 1 mom. och vad som övrigt bestäms om tystnadsplikt lämna uppgifter till varandra samt till organ inom kommunens eller landskapets förvaltning, om uppgifterna är nödvändiga för att ett barns barnomsorg skall kunna ordnas på ett ändamålsenligt sätt. Vad som stadgat i 1 mom. hindrar inte heller att uppgifter lämnas till den som på tjänstens vägnar har rätt att få kännedom om saken."

Daghemmet följer den nya dataskyddsförordningen som trädde i kraft 25.5.2018. Landskapsregeringens barnobservationsmaterial "Axet" ges hem eller makuleras när barnet börjar skolan, likaså utlåtanden från terapeuter. Överenskommelser/medgivande finns i dokumentet "Barnet i barnomsorgen" som vårdnadshavarna fyller i när barnet börjar i barnomsorgen. Det uppdateras årligen vid föräldrasamtal på hösten.

Policy fotografering, sociala medier och dokumentation

Det finns många tillfällen då ni föräldrar vill fotografera och filma ert barn, t.ex. vid högtider som Lucia och vårfest. Idag lever vi i en värld där vi kommunicerar med varandra på olika sätt. Vi vill därför be er tänka på att **inte publicera bilder tagna på daghemmet** t.ex. på Facebook eller dylikt. Skola och daghem lyder under "den

strängaste sekretessen” och vi får aldrig dela med oss av bilder på barnen utan föräldrarnas medgivande, utanför verksamheten, i något sammanhang. **Det kan finnas barn och föräldrar med ”skyddad identitet” och föräldrar som rent allmänt inte vill att deras barn ska synas på detta sätt.**

Vi ber Er alla vänligt men bestämt, att aldrig ”skicka vidare” bilder där det finns andra barn med än era egna. Vi lyder alla under personuppgiftslagen där medgivande måste finnas för publicering. Det gäller alltså inte bara barnen utan även vuxna som finns på fotografierna.

Grundat på respekt för varje enskilt barn och för varje familj tillämpar daghemmen på norra Åland följande policy.

- Endast personalen fotograferar den dagliga verksamheten för den pedagogiska dokumentationen.
- Föräldrar får under ”ordnade” former fotografera sina **egna** barn vid olika tillställningar, efter personalens anvisningar.
- Vid fotografering av andras barn krävs föräldrarnas tillåtelse.

2. Så här arbetar vi i daghemmet

Målen för daghemmets arbete hittar man i ”Grunderna för förundervisningen för barnomsorgen för landskapet Åland”. Denna arbetsplan görs för att visa hur målsättningarna förverkligas i praktiken i daghemmet.

Detta läsår lyfter vi fram ”färg och form” på olika sätt. Vi arbetar också kring begreppet ”respekt”.

Ett barnperspektiv, beaktat barnets bästa-principen som grund för verksamheten

I vår verksamhet vill vi ha ”barnets bästa” som ledstjärna. Barn ska få vara barn och känna sig trygga och glada under sin dag i daghemmet. Trygga gränser och möjlighet att påverka sin situation bidrar till detta. Barnens vilja och åsikter kommer fram i samtal med dem samt genom att vi i personalgruppen ”avläser” deras agerande. Lagom med ansvar och utmaningar gör att barnen känner sig omtyckta, accepterade och delaktiga.

Vi har kännedom om "Barnkonsekvensanalys" och tar med barnperspektivet i verksamheten. Blanketter och tillvägagångssätt finns i daghemmet.

Goda lekmöjligheter

Barns utveckling och lärande sker genom lek. Genom lek utforskar barn världen, både den inre och den yttre världen. Leken gör att barnen utvecklas och stärks som individer psykiskt, fysiskt, emotionellt och socialt. Barnen ges tillfällen till fri lek och ledda lekar både inomhus och utomhus. Pedagogens roll är att skapa förutsättningar för lek, iaktta samt delta och stöda leksvaga barn. Barnens fantasi och kreativitet ska få blomstra i den fria leken. I ledda lekar utvecklas förmågan att följa regler och samarbeta med andra.

God omvårdnad

God omvårdnad är pedagogik, liksom pedagogisk verksamhet är god omvårdnad. I de dagliga rutinerna i daghemmet ges tillfällen för närhet, tid att lyssna och prata samt uppmärksamhet och hjälpsamhet.

Ett individualiserat bemötande

Vi försöker möta barnen på deras nivå och tillgodose barnen individuella behov inom ramarna för vår verksamhet. Det innefattar individuell träning för de barn som behöver. Vi tar barnens spontanitet i beaktande i verksamheten.

Demokrati och rättvisa, förebyggande mobbningsarbete

Alla barn ska få vara med och alla ska få komma med önskemål och göra sin röst hörd. Vi är trevliga mot alla kompisar och lyssnar på varandras åsikter. Rättviseaspekten beaktas enligt barnens nivå och behov. I mobbningsplanen, bilaga 1, behandlas tillvägagångssätt vid mobbning.

"Respekt" är en viktig värdering i daghemmet. I ordet "respekt" lägger vi in hjälpsamhet, ansvar och tydlighet.

Jämställt bemötande

Daghemmet Solbackens värdegrund är att alla är lika mycket värda och skall respekteras oavsett åsikt, utvecklingsnivå eller kön. Vi arbetar för att daghemmet ska vara en miljö där barnen erbjuds att pröva på alla aktiviteter och utvecklas enligt sin förmåga, får lära sig att respektera och värdesätta varandra och bemöta varandra jämställt. Vi vill att alla barn får likvärdiga förutsättningar och erfarenheter.

Det är viktigt att alla i personalen reflekterar över sina tankemönster, attityder till och handlingsmönster kring genustänkande och alla människors lika värde.

Boken "Gustav får visst sitta i tjejsoffan" tar upp etik och genus i förskolebarns världar". Den är rekommenderad läsning för all personal.

Ett bra samarbete med hemmen

Den dagliga kontakten med vårdnadshavarna är av största vikt när det gäller omvårdnaden av deras barn. Det är under dessa möten vi skapar grunden för ett gott samarbete. Vårt mål är att alla vårdnadshavare skall känna förtroende för personalen och det pedagogiska arbete som vi bedriver. De uppmuntras att ta kontakt om de undrar över något. Tillsammans med vårdnadshavarna har vi samtal kring barnet 1-2 gånger per år om hur vi på bästa sätt arbetar med deras barn.

Föräldramöte hålls i september. Vid detta tillfälle går vi igenom årets arbetsplan och andra aktuella frågor. Vi har föräldramöten vid andra tider om behov finns.

Informationsbrev hem kommer 1 gång/månad. På våren har vi en gemenskapskväll för barn och föräldrar.

De vuxna som goda förebilder

Personalen eftersträvar att vara goda förebilder för barnen både genom sitt språkbruk och genom sitt handlande både mot barnen och varandra. "Barn gör som vi gör och inte som vi säger".

Ett medvetet stöd till barnets sociala och emotionella utveckling

Vi betonar personalens anknytning till barnen. 1-3 åringar som börjar i daghemmet har en egen ansvarsperson den första tiden.

Personalen hjälper leksvaga barn och barn som har svårt komma överens. Materialet "Stegvis, ett program för att förebygga våld och främja empati" samt materialet "Livskunskap", ett material kring självkänsla används vid behov. Folkhälsans material "Kompisväskan", inspirerar oss till att jobba mobbningsförebyggande. I smågrupper diskuterar vi kring känslor och kamratskap. I förundervisningen har vi rollspel kring samma tema. Vi stöder vårdnadshavarna med att få hjälp om barnet har sociala och emotionella svårigheter.

Stödet av den kognitiva utvecklingen

Vi följer med barnets utveckling genom barnobservationsmaterialet "Axet". Vi följer de centrala ämnesinriktningarna i grunderna för förundervisningen. Vi spelar olika spel, läser, uppmuntrar barns vetgirighet och tar reda på fakta. Vi använder digitala hjälpmedel utgående från barnens behov.

Barnets behov av tillräcklig fysisk aktivitet

Vi är utomhus 1-2 ggr per dag. (1-4 h) Utomhus finns det gott om utrymme och möjligheter för grovmotoriska aktiviteter och lekar. Se under ämnesinriktningen fysisk aktivitet och hälsoinriktning.

Stöd till barn med annat modersmål

Vi använder visuellt stöd, "Bordmakerbilder", i dagsprogrammet samt vid behov eget bildschema för barn med annat modersmål. Barn med annat modersmål får träffa specialbarträdgårdsläraren för språkbedömning. De har också rätt till språkstöd enligt landskapsregeringens direktiv "Stöd för barn i barnomsorgen med annat modersmål än svenska". Vi har också tillgång till materialet "Föräldrar på Åland". Det tar upp vanliga frågeställningar för inflyttade. I kontakten med föräldrar med annat modersmål används vid föräldrasamtal personlig tolk eller Semantix tolktjänst, efter behov.

3. Så här arbetar vi med ämnesinriktningarna som finns i förundervisningsprogrammet

Språk och interaktion

Alla barn uppmuntras att våga tala, uttrycka sin mening och lyssna på andra. Detta gör vi genom att se och bekräfta varje barn i alla sammanhang. Genom indelning av barnen i mindre grupper kan vi träna språk och interaktion. Vi arbetar med språkets uppbyggnad, olika ljud, ord, betydelse och användning. Vi använder oss av rim, ramsor, sagor och sånger. Daghemmets mål är att alla barn innan skolan skall upptäcka lusten till att lära sig att läsa och skriva. Vi vill förmedla att varje barns modersmål är viktigt och att det är roligt att kunna prata olika språk.

Matematik

Matematik tränas främst i vardagssituationer, i spel och lekar. Utgående från barnens situation tränas problemlösning, matematiska begrepp, tidsbegrepp och vanliga geometriska former. Målet är att barnen ska kunna talen 0-10 till antal och symboler innan de börjar skolan. Bygglek och konstruktion uppmuntras. Vi vill stärka barnen att både tro på och använda sin förmåga för att förbättra saker i världen/omgivningen, även i ett längre perspektiv.

Natur och miljö

Vi utgår från ett miljömedvetet perspektiv i daghemmets verksamhet. Vi lär barnen att hantera växter och smådjur varsamt. Daghemmet sopsorterar samt komposterar matrester. Vi undersöker och experimenterar i närmiljön samt gör skogsutflykter. Årstiderna bjuder oss på olika upplevelser i och med att vi har naturen nära inpå oss. Vi engagerar barnen i vår gård för att de ska känna delaktighet och ansvar för sin omgivning.

Etik och livsåskådning

Vi lär

- barnen känsla för vad som är rätt och fel och att ta ansvar för varandra och allt levande i vår omgivning
- barnen att säga tack och förlåt, att respektera och hjälpa varandra
- barnen om olikheter, exempelvis andra kulturer, olika bakgrunder och åsikter
- barnen respektera egna och andras styrkor och svagheter och att förstå att vi är olika

Vi uppmärksammar de större kristna högtiderna som jul, påsk och alla helgons dag. Ibland besöker vi kyrkan. Vi berättar varför högtiderna firas och tar hjälp av berättelser, sånger och traditioner. Har någon en annan religion eller tro så kommer vi överens med barnets vårdnadshavare om en bra lösning i dessa frågor. I kompendiet "Barnet i barnomsorgen" som vårdnadshavarna fyller i när barnet börjar i barnomsorgen får de redogöra för vad barnet får/inte får delta i.

Fysisk aktivitet och hälsoinriktning

Vår fina gård uppmuntrar barnen till grovmotoriska aktiviteter. Det finns utrymme att gå och springa på varierande underlag, stenar att klättra på, buskar att krypa i, olika möjligheter att gunga mm. Ledd gymnastik är inplanerad en gång per vecka. Simning ingår med 2-3 besök på vårterminen för de större barnen. Vi promenerar i närmiljön och gör skogsutflykter. "Miniröris" och Folkhälsans "Hoppa på" är omtyckta material för att stimulera till rörelse.

Barnen tränar sin finmotorik genom att pärla, spela spel, klippa, pyssla, bygga med klossar, rita och färglägga bilder mm. Förutom i dessa styrda situationer tränar barnen finmotorik i vardagssituationer till exempel vid påklädningen och i matsituationen.

Massagesagor skapar en lugn stund där barnen rör vid varandra på ett mjukt och behagligt sätt. Barnen sover till lugn musik eller vilar och lyssnar på sagor efter lunch. I vilan försöker vi tillgodose barnets individuella behov.

Från köket eftersträvar de att servera näringsriktig och varierad kost med färgglada grönsaker, i enlighet med landskapsregeringen kostrekommendationer "Måltider på daghem" 2009 samt livsmedelsäkerhetsverket "Eviras" rekommendationer. Barnen uppmuntras att smaka på all mat. Vi pratar om vad vi ska äta för att må bra. Barnen tränar på att ta lagom mycket mat. Vi eftersträvar minimalt matsvinn.

Vi tvättar händerna efter varje toalettbesök och före måltiderna. Vi pratar om varför det är viktigt med hygien.

Kulturarv, historia och samhälle

På Solbacken firar vi de flesta Åländska högtider genom att tala om och uppleva dem. Polisen och Vårdö frivilliga brandkår besöker daghemmet. Vi besöker vårt närsamhälle: skola, kommundgård, bibliotek, kyrka, begravningsplats och räddningsverk. Vi besöker äldreboendet Strömmsgården. Vid promenader tränar vi att röra oss i trafiken. På våren görs en utflykt lite längre bort. Vi diskuterar hur barn lever på olika platser på vår jord.

Konst och kultur

För att barnen skall få tillfälle att utveckla alla sina sinnen arbetar vi med många olika arbetsmetoder. Vi målar, sjunger och lyssnar på musik. Barnen utgår från sitt eget skapande för att småningom uppskatta andras kreativitet. Vi arbetar med lera, tyg, natur- och returmaterial mm. Barnen får ta initiativ till egna pysselprojekt enligt sin förmåga. Barnen har möjlighet att klä ut sig och leka rollekar. Ordnas det utställningar/teaterföreställningar i närmiljön besöker vi dem. Vi besöker biblioteket regelbundet. En gång per år åker vi på teaterföreställning.

Sång, musik och drama

Sånglekar, rörelsesånger, rim och ramsor ingår i den dagliga verksamheten. Enkla rytminstrument används. Vi har musikstund eller församlingens "klapp och klang" en gång per månad. Barnen dramatiserar händelser och sagor.

4. Allmänpedagogiskt stöd, specialpedagogiskt och mångprofessionellt stöd

All förundervisning genomförs av det pedagogiska tänkesättet. Det allmänpedagogiska stödet är ett medvetet och målinriktat stöd för barns tillväxt, utveckling och inläring.

Personalen håller en planeringsdag inför varje termin. Den dagen är avgiftsfri för familjen om man har barnet hemma. Annars ordnas barnomsorg. Personalen planerar även verksamheten veckovis.

Personalmöten med daghemmets personal hålls 1 gång/månad. Under mötena dryftas frågor som rör verksamheten, både praktiska och pedagogiska. Daghemsföreståndaren leder mötena. Personalen utvärderar sitt arbetssätt regelbundet och eftersträvar en god och öppen arbetsatmosfär på daghemmet.

Barn med behov av särskilt stöd integreras i barngruppen. Tillsammans med föräldrarna samarbetar daghemmet med till exempel specialbarträdgårdslärare, talterapeut, ergoterapeut och fysioterapeut för barnets bästa. Individuella träningsstunder blandat med gruppaktiviteter som stärker barnet är grunden för arbetet med dessa barn. Norra Ålands specialbarträdgårdslärare besöker regelbundet daghemmet för att i ett tidigt skede fånga upp de barn som behöver extra stöd. Hon kan även jobba individuellt med barn samt handleda daghemspersonal och föräldrar hur man praktiskt går till väga för att få den hjälp man behöver av till exempel skolpsykolog och BUF-teamet vid barnhabiliteringen vid Ålands hälso- och sjukvård. BUF är en förkortning av Barns Utveckling och Funktionshinder.

Vi använder landskapsregeringens barnobservationsmaterial "Axet" för att följa med barnens individuella utveckling från och med 3 års ålder. Det används som underlag vid föräldrasamtalen.

När vårdnadshavarna bokat tid till 4-års kontroll vid barnrådgivningen ber vårdnadshavarna samtidigt daghemspersonalen att fylla i "4-årsblanketten" som finns på ÅHS hemsida. Den lämnas in åtminstone en vecka på förhand. Daghemspersonal och vårdnadshavare gå igenom blanketten tillsammans. Föräldrarna tar med formuläret till barnrådgivningen.

Vi har samarbete med socialkansliets personal. Vi tar kontakt när vi behöver handledning i hur vi skall gå till väga för att stödja familjer och barn på bästa sätt. Daghemmet har anmälningsskyldighet när det gäller barnskydd, dvs. vi skall alltid anmäla till socialkansliet när "oro för och misstanke om att ett barn far illa" finns.

Personalen har tagit del av "treskabinoll", (www.treskabinoll.nu), information om integritetspolicy i barnomsorgen och hur vi kan förhindra sexuellt utnyttjande av barn.

5. Rutiner för skolberedskapsförberedelser

Året innan läroplikten inträder har vårdnadshavare rätt till kommunal daghemsverksamhet med förundervisning. Den ska omfatta minst 20 timmar/vecka. Den följer "Grunderna för förundervisningen för barnomsorgen i landskapet Åland" (Ålands landskapsregering 2013). "Särskild uppmärksamhet skall ägnas åt att varje barn erhåller gynnsamma förutsättningar för en god skolstart".

I förundervisningen för 6-åringar fokuseras på ämnesinriktningarna som finns i förundervisningsprogrammet. Det bygger mycket på att öka den språkliga och matematiska medvetenheten hos barn, inför skolstarten. Barnen uppmuntras att reflektera över sitt eget lärande, "på vilket sätt lär jag mig bäst". Förundervisningen bedrivs både i enskild 6-årsgrupp och integrerad i den övriga verksamheten på daghemmet.

Läromedlen som används heter

- "Bornholm-metoden" som gör barnen läsberedda
- "Fikonfnatt", ett finlandssvenskt material med mångsidiga kompetenser som integrerar olika lärområden i förundervisningen
- "Matte med Ficke och Lillis"

"Vardagsförundervisningen" bedrivs under hela dagen både i aktiviteter och vardagliga rutiner som:

- Av- och påklädning: Barnet tränar att klä av och på sig, att knäppa knappar och dra upp dragkedjor och att hänga upp sina kläder.
- Matsituationen: Barnet tränar bordsskick, att ta hänsyn, att vänta på sin tur, att duka, att räkna, att sitta på sin plats och ha matro.
- Toalettbesök: Barnet tränar att torka sig själv och lär sig vikten av god hygien.
- Lekar: Barnen tränar turtagning, initiativförmåga och att komma överens.

Vardagsförundervisningen är till för alla barn oavsett ålder.

Vi genomför KTI (kognitiv tecknings iakttagelse) på hösten när barnen börjat i 6-års förundervisningen. Detta tas upp på föräldrasamtalet och vid behov med specialbarträdgårdsläraren. I januari-februari genomför specialbarträdgårdsläraren

en skolberedskapsobservation, med föräldrarnas tillåtelse. Observationen går igenom med föräldrarna. Den vägleder den pedagogiska personalen i det fortsatta arbetet med barnet.

6. Samarbete med skolan

Inskolningen av blivande förstaklassister sker under vårterminen. Det är ett samarbete mellan klassläraren i åk 1 och barnträdgårdsläraren som har förundervisningsgruppen. Daghem och skola har återkommande möten inför övergången barnomsorg/skola. Av barnobservationsmaterialet AXET är det endast överföringsblanketten som överförs till skolan, med vårdnadshavarens medgivande. Skolinskrivningen sker i mars.

Förundervisningsbarnen besöker skolan några gånger i april-maj. I maj deltar barnen en heldag i skolan. De barn som skall åka skoltaxi får åka denna dag för att även träna på det. Förundervisningsbarnen tränar även att gå och äta till Strömsgården några gånger.

7. Praktisk information

Dagsschema

7.00	Solbacken öppnar
7.15	Frukost serveras i Mumindalen
	Lek
9.00	Samling med dagsschema
	Aktivitet:
	Rörelse/Pyssel/Spel och pussel/Bakning/5-års verksamhet
	Utelek
11.00	Lunch
12.00	Sovvila/Sagovila/Förundervisning
13.00	Lek/Fritidshemsbarnen anländer
14.00	Mellanmål
	Utelek
16.00	Innelek
17.30	Daghemmet stänger

Månadsbrevet får ni hem per mail och på barnets hylla.

Föräldraaktiv inskolning

För att barnet ska börja trivas på dagis är det viktigt med en bra inskolning som upplevs positiv av barnet, föräldrarna och daghemspersonalen.

Målet med inskolningen är att barnet ska känna sig tryggt i daghemmet och att föräldrarna får inblick i rutinerna och verksamheten samt att daghemmets personal blir bekant med barnet och barnets vanor.

Barnet bekantar sig kamrater och personal tillsammans med vårdnadshavare genom att delta i daghemmets verksamhet under tre dagar kl 9-15. För 1-3-åringar kan man välja fem dagar kl 9-15. Det är vårdnadshavaren som lotsar barnet genom dagen och introducerar barnet i daghemsmiljön. 1-3-åringar har en egen ansvarsperson medan 3-6-åringar mer skolas in till en verksamhet och ett socialt sammanhang, inte till en specifik pedagog.

Efter de här dagarna har förhoppningsvis alla parter vant sig vid den nya situationen. Varje barn är förstås unikt och variationer förekommer.

Ta med hemifrån

- *Halktossor*: Halktossor som de kan ta av och på själva ska alltid finnas! Halktossorna är ett måste i skolans gymnastiksal.
- *Ombyteskläder*: Ta med ombyteskläder till barnen och se till att fylla på 1 gång/vecka.
- *Regnkläder och stövlar*: Regnkläder och stövlar skall alltid finnas till hands.

Märk kläder, skor, nappar och kramdjur. Det underlättar för oss alla.

Blöjor/salvor: De barn som behöver blöjor eller salvor skall ha med sig det hemifrån.

Ta inte med leksaker hemifrån. Självklart ska ni ta med trygghetssaker som gosedjur och napp.

Några praktiska råd om kläder

- Mössor som är vindtäta och går ner över öronen.
- Inga långa halsdukar; halsskydd är att föredra.
- Ha en varm extratröja på dagis.

- Långkalsonger/mjukisbyxor är bra att ha under overallen, undvik att ha stela jeans.
- Varma sockor med längre skaft.
- Undvik svåra knappar och bälten.
- Rymliga galonkläder som passar utanpå overallen.
- Sy i en hålla under foten på galonbyxan och overallen.
- Utebyxor eller "lekjeans" att byta till då vi går ut. Annars har vi sand överallt inomhus.

Sjukdom

Att hålla ett daghem fritt från infektioner är omöjligt. Några infektioner bör man ha för att stärka motståndskraften och smittorisken bör inte överdrivas. Vi följer ÅHS riktlinjer för "barn i dagvården", se bilaga 2. Medicinering under vistelsen i daghemmet sker endast i undantagsfall.

Avgifter

Byråsekreterare Lisbeth Lindfors har hand om fakturering mm. Information om barnomsorgsalternativ och avgifter finns på kommunens hemsida eller fås av Marie Lundell eller Lisbeth Lindfors.

Telefonnummer

Daghemmet Solbacken tel 47940 eller 0457 3456368

Daghemsföreståndare Marie Lundell tel 050 5864190 (hem)

Kommunkansliet, byråsekreterare Lisbeth Lindfors tel 47900

Skoldirektör Cecilia Johansson 431225 eller 0457 5221615

Skol- och bildningsnämndens ordförande Carl-Gustav Sjölund 0400 784881

Specialbarntädgårdslärare Gunilla Säll tel 0457 3444299

Bilaga 1. Plan för att förhindra mobbning inom barnomsorgen, Daghemmet Solbacken Vårdö 2019-2020

Styrdokument

FN:s konvention om barns rättigheter

Barnomsorgslag för landskapet Åland nr 86 2011

Grunderna för förundervisningen för barnomsorgen i landskapet Åland 2013

Förankring i daghemmet

Trygghet är en viktig del av arbetet inom barnomsorgen och därför lägger vi stor vikt vid att alla barn, föräldrar och personal skall känna sig säkra och bekväma i vår verksamhet. Vi ser det som viktigt att jobba aktivt och målinriktat med situationer som kan upplevas som otrygga. Personalen har en skyldighet att följa upp och utreda alla händelser av mobbing eller liknande tillbud.

Vad är mobbning? Mobbning är verbal, fysisk och psykisk maktobalans

Mål för att förhindra mobbning

- Att alla ska få vara med i leken
- Att alla ska prata med alla och lyssna på varandra

Förebyggande arbete

- Personal skall närvara och övervaka vid de ytor där barnen är och leker.
- Personal skall iaktta leken och avleda eller ingripa om det finns fog för det.
- Personalen bör tillsammans reflektera över barnens sätt att vara mot varandra, och vidta åtgärder om så behövs.
- Barnen tränar på "mentalisering", att känna efter hur det känns för ett annat barn om jag gör eller säger såhär

- Praxis i personalgruppen: Vi har gemensamma regler. Vi uppmärksammar mobbningsituationer och arbetar förebyggande
- Föräldrarna och barn fyller gemensamt i "blankett med glada och ledsna ansikten" och samtalar kring de olika situationerna i daghemmet, med sina barn innan föräldrasamtalet på daghemmet.
- Folkhälsans "Kompisväskan" samt "sociala berättelser" (man ritat situationen som hänt samt ritat hur man kan göra på ett bättre sätt)
- Materialet "Stegvis" samt "livskunskap" finns att tillgå

Aktivt arbete: Hur gör vi för att få reda på mobbning

- Den som har blivit utsatt för mobbning skall få hjälp så snart som möjligt.
- Inför föräldrasamtalen fyller barn och förälder i barnintervju med glada och ledsna ansikten. I den framkommer ofta i vilka situationer barnet är otryggt eller känner sig ledsen.
- På personalmöten diskuteras det hur barngruppen fungerar och då kommer iakttagelser fram.
- I diskussioner med barnen i smågrupper eller enskilt

Hur ser händelseförloppet vid en anmälan ut?

- Vid upptäckt/anmälan skall personalen (föreståndare/barntädgårdslärare) omgående påbörja en utredning.

Händelse/upptäckt/anmälan

Kontakt med vårdnadshavaren

Vad som hänt

Har det hänt flera gånger

Vilken omfattning

Vilka är "skadorna"

Vilka barn inblandade.

Vilka åtgärder ska vidtas

- Kontinuerlig kontakt med vårdnadshavarna för att informera om situationen och hur allting fortlöper
- Uppföljning och utvärdering. Var åtgärderna tillräckliga?
- Föreståndaren/barnträdgårdsläraren avslutar ärendet då alla känner sig trygga och situationen kan anses vara löst

Dokumentation

- Allting bör dokumenteras och förvaras i låst skåp
- Dokumentationen följer punkten ovan

Utvärdering av planen

- Utvärdering sker i samband med arbetsplanens årliga förnyelse i augusti-september

Dokumentation och utvärdering (uppföljning)

- Vid höstens planeringsdag utvärderas planen samt justeras vid behov